

- **Conceptul de educabilitate.**
- ***Educația ca proces de formare și dezvoltare a personalității studentului.***
- **Componentele educației complexe și armonioase a personalității.**

Atitudinea determină
Altitudinea

Ființa umană

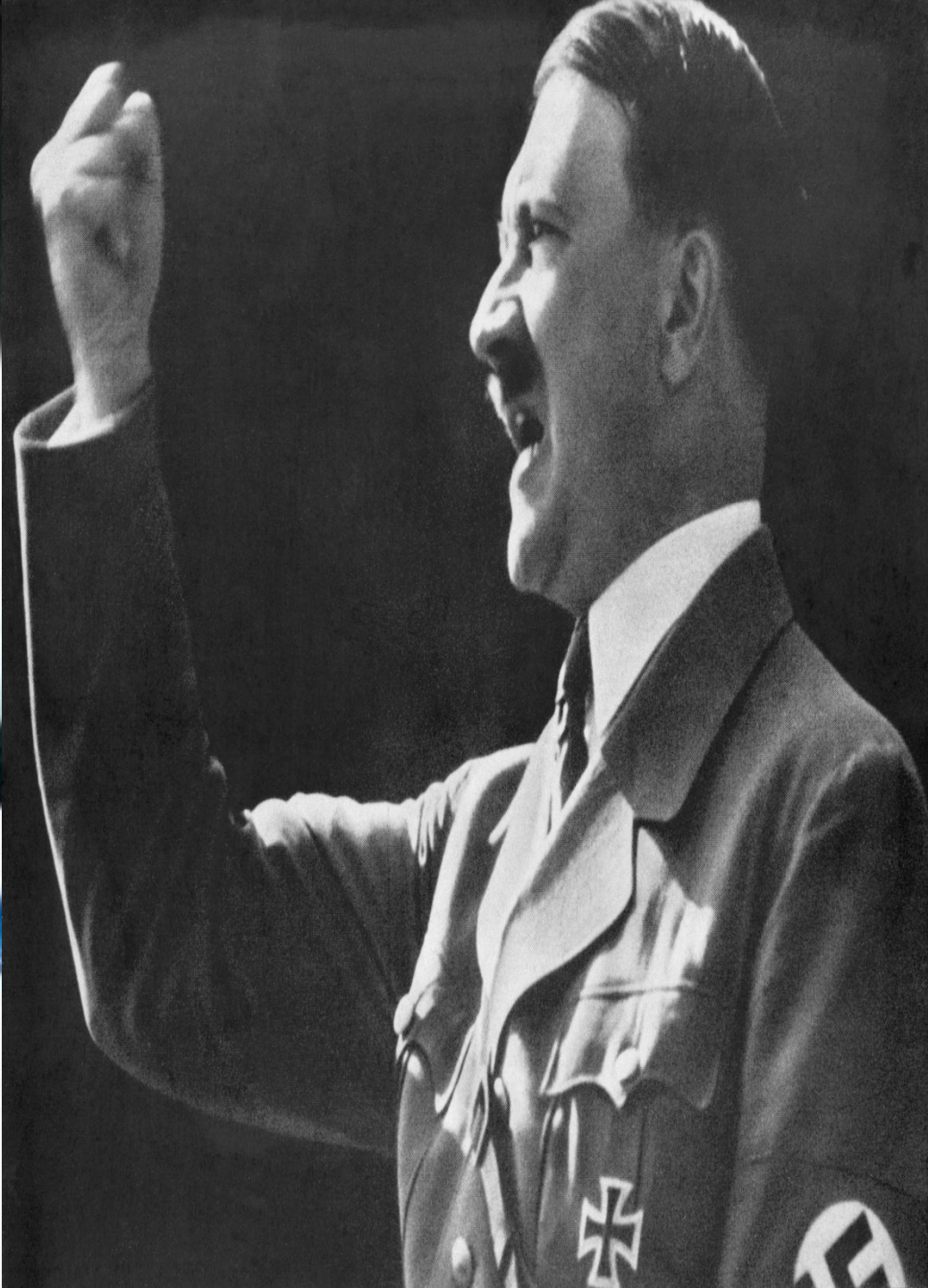
- Reprezentant al speciei umane privit în ansamblul trăsăturilor sale fizice și psihice.
- Deși o persoană se dezvoltă și se transformă pe parcursul vieții, ea își păstrează identitatea sa psihică, *Persoana* are conștiința existenței sale, sentimentul continuității și identității personale.
- Fiecare persoană în sine prezintă o valoare!

- **Personalitatea** reprezintă totalitatea valorilor, scopurilor, trăirilor și efectelor pe care le provoacă, în ansamblu, fizicul și intelectul unei persoane.
- Personalitatea are o anumită structură și poate fi modificată pe parcursul vieții.
- "Nașterea „ *personalității* se realizează, în procesul socializării , care impune determinări specifice relației dintre componentele biopsihice și cele sociale .

Atitudinea determină
Altitudinea

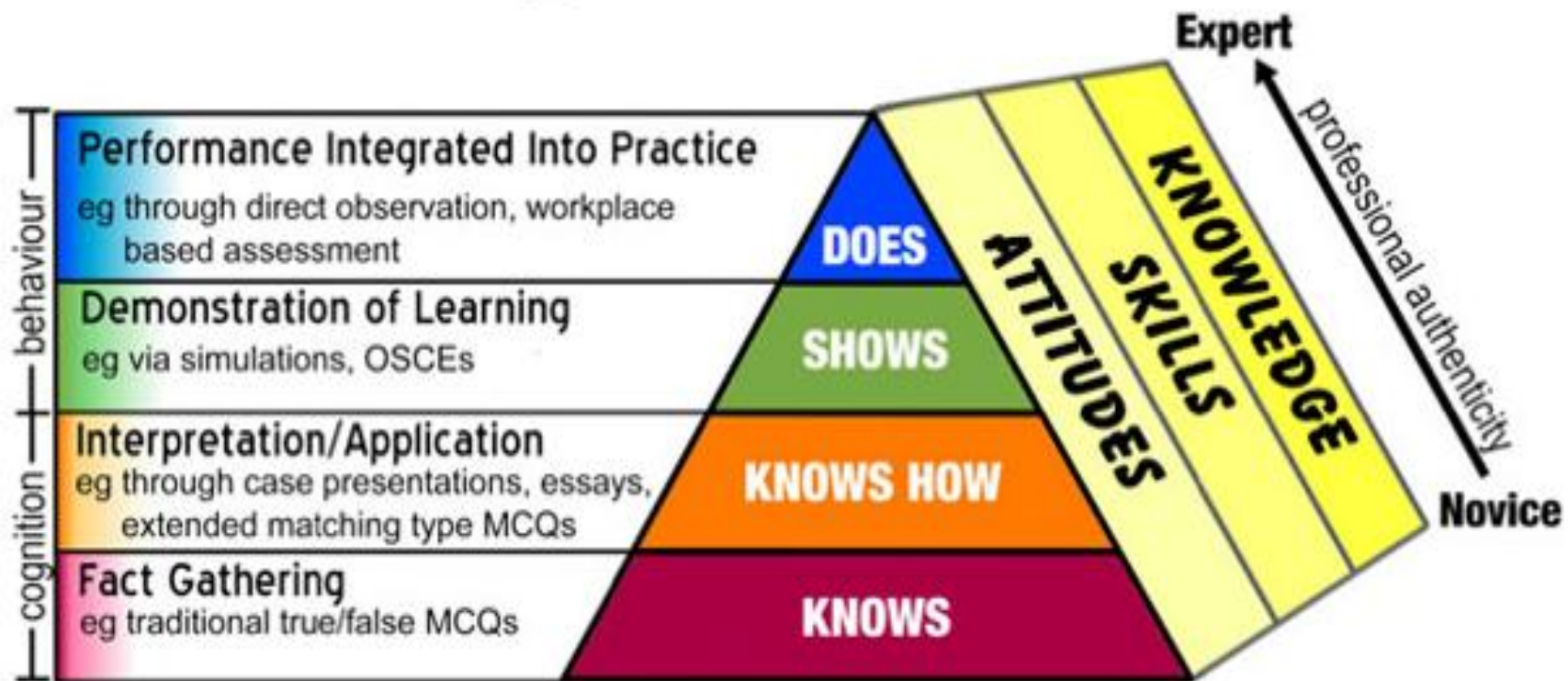
- ❖ **Atitudinea** este componentă structurală a personalității care determină (motivează) și orientează opiniile și comportamentele acestuia.
- După *Allport* - Atitudinea este „cheia înțelegerii edificiului personalității” ca fiind un dintre cele mai adecvate unități pentru analiza și descrierea personalității umane.
- Procesele psihice (cognitive, afective, volitive) depind în funcționalitatea lor de atitudinile persoanei față de obiectul lor.
- Atitudinile se transformă în timp în trăsături de caracter

Educabilitatea

- Din punct de vedere teoretic, *educabilitatea* reprezintă o noțiune pedagogică fundamentală care exprimă puterea sau ponderea educației în dezvoltarea personalității.
- Sub raport funcțional-educativ, *educabilitatea* reprezintă acea disponibilitate / potențialitate a ființei umane de a fi receptiv la influențele educative, de a recepta mesaje educative, a le prelucra și **a le integra** în entități axiologice proprii.

MILLER'S PRISM OF CLINICAL COMPETENCE (aka Miller's Pyramid)

it is only in the "does" triangle that the doctor truly performs

Based on work by Miller GE, *The Assessment of Clinical Skills/Competence/Performance*; Acad. Med. 1990; 65(9): 63-67
Adapted by Drs. R. Mehay & R. Burns, UK (Jan 2009)

1. *Atitudini față de oameni (colegi, profesori, pacienți):* onestitate, răbdare, sinceritate, corectitudine, respect, empatie, bun simț.
2. *Atitudini față de mediu și obiectul de studiu:* (responsabilitate, perseverență, ambiție, conștiinciozitate, punctualitate, seriozitate, eficiență, pragmatism, tenacitate în realizarea sarcinilor propuse, dragoste de carte/muncă)
3. *Atitudini față de sine însuși :* demnitate, modestie, autocunoaștere (autoapreciere corectă), încredere în forțele proprii (stimă de sine), stăpânire de sine, autocontrol, consecvență, simțul demnității personale, cumpătare, echilibru emoțional.

Factorii care direcționează și condiționează sub aspect cantitativ și calitativ dezvoltarea oricarei persoane.

Ereditatea

Mediul

Educația

Dezvoltarea personalității studentului

Educația studentului

**Ereditate
Mediu
Educație**

Educația studentului

- **Ereditatea** (lat. *hereditas* = moștenire) – este premisă naturală a dezvoltării psihice individuale, ce se manifestă prin transmiterea unor caractere morfofuncționale de la ascendent la descendent.

Omul nu moștenește prin ereditate procese și capacități psihice structurate funcțional ci un potențial sau predispoziții ale acestora:

- ❑ Particularități anatomofiziologice ale organelor de simț: structura și specializarea acestora
- ❑ Particularități anatomofiziologice ale Sistemului Nervos : plasticitatea generală a scoarței cerebrale, funcțiile analitice ale creierului, maturizarea SNC; intensitatea, echilibrul și mobilitatea proceselor fundamentale de excitație și inhibiție.

Caracteristici generale:

- Prin ereditate se transmite îndeosebi capacitatea omului de a reacționa variabil la influențele mediului și a educației.
- Unele aspecte ale vieții psihice sunt puternic determinate ereditar (temperament, emotivitate, aptitudini), iar altele mai puțin (caracter, voință, atitudini).
- Ereditatea e mai puternică în primii ani de viață și mai slabă la maturitate.

- **Mediul** (lat. *medium* = ambianță) – reprezintă cadrul în care se naște, trăiește și se dezvoltă individul, fiind într-o interacțiune directă sau indirectă cu totalitatea acestor elemente și condiții de viață .
- Ca factor al educabilității poate fi analizat din două perspective:
- - I. *Mediul natural* (condițiile de climă, relief, vegetație și faună) și ecologic (poluarea), cu influență indirectă asupra dezvoltării psihice a oamenilor.

- *II. Mediul social* poate influența direct dezvoltarea psihică a oamenilor.
- *Mediu social restrîns* (familia, grupul de prieteni, colegi, vecini, civilizația străzii etc.) influențează neorganizat modalitățile de comportare, atitudinile, aspirațiile, valorile, opiniile.
- *Mediul socio-cultural larg* (*școala, mass-media, instituțiile socio-culturale, biserica, organizațiile*) influențează organizat dezvoltarea personalității individului.
- **Un *mediu favorabil* poate să stimuleze potențialul ereditar, pe cînd un *mediu ostil și substimulativ* frînează dezvoltarea personalității**

- Comentînd raportul dintre rolul mediului și al eredității în dezvoltarea psihoindividuală certătorii observă că dacă factorii interni prin premisele naturale sunt cei care reglează ordinea stadiilor dezvoltării psihice, cei externi conferă orientare, conținut, și pot accelera ritmurile dezvoltării.
- *Comparativ cu ereditatea, mediul are o influență mai mare în formarea și dezvoltarea personalității umane.*
- *În funcție de specificul și de nevoile sociale **fiecare societate își formează proprii ei indivizi.***

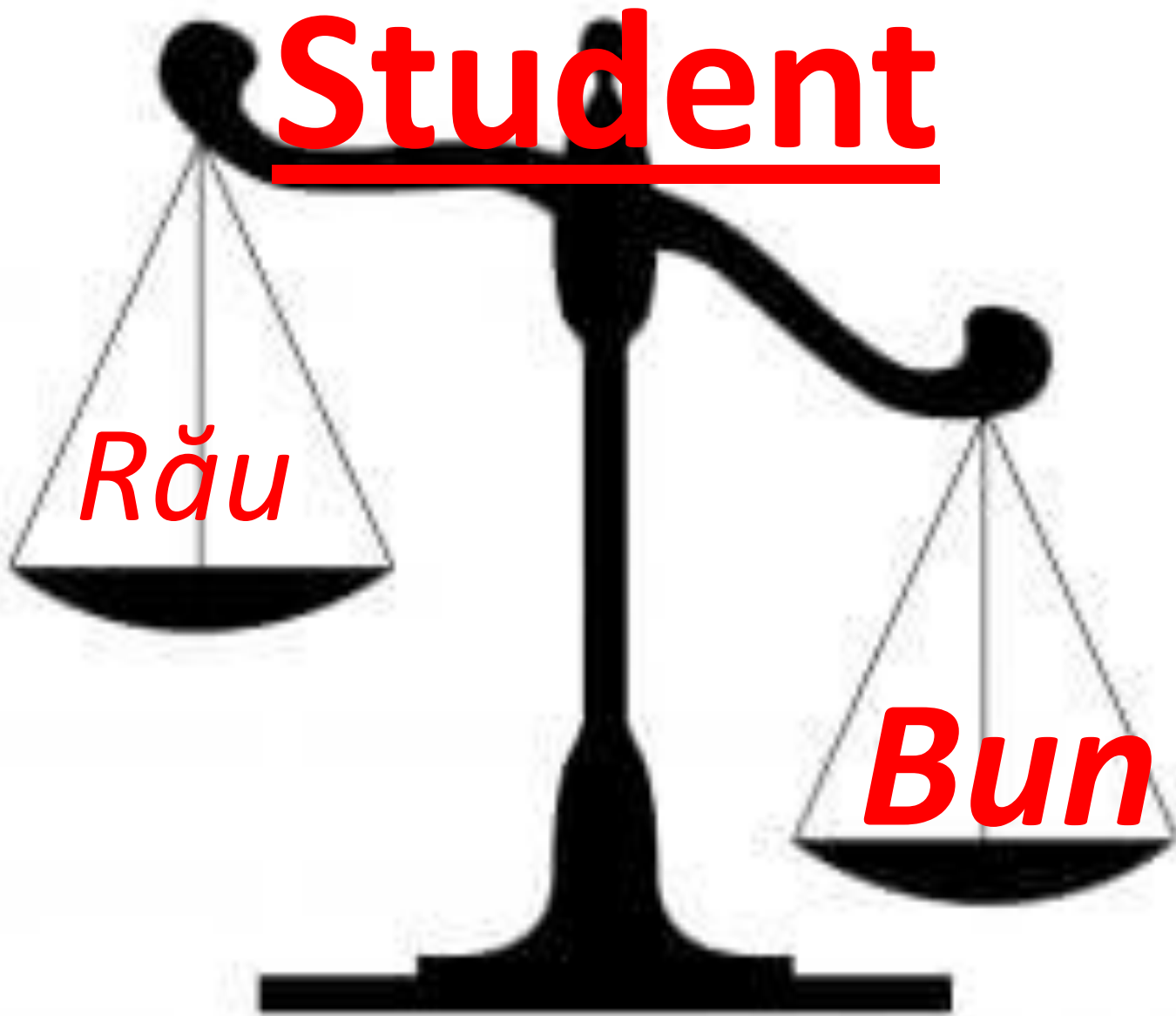
- *Educația* este un factor al formării și dezvoltării personalității, care mijlocește interacțiunea dintre premisele ereditare și condițiile de mediu, orientând în mod organizat și sistematic procesul de formare și dezvoltare în perspectiva unor finalități explicite.

Educația nu poate reechilibra o ereditate profund afectată (de exemplu, copiii cu dizabilități mintale de etiologie genetică sau organică) și nici nu poate compensa un mediu dizarmonic sau viciat (prezența unor factori ca: violența, abandonul, absența confortului afectiv în familie, boli și suferințe).

Student

Rău

Bun

❖ *Componentele educației:*

- **Educația atitudinii intelectuale;**
- **Educația atitudinii morale;**
- **Educația atitudinii estetice;**
- **Educația atitudinii religioase;**
- **Educația tehnologice;**
- **Educația fizică.**

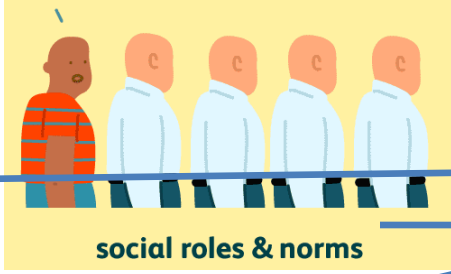
- Cele mai contemporane strategii în educații sunt: strategiile active, în esență, care trebuie să formeze „nu numai capacitatea de achiziționare a cunoștințelor ci, în primul rând, obișnuința de a gândi sănătos și (...) dorința de a ști întotdeauna mai mult și mai bine”

- **Educația intelectuală** – una din laturile fundamentale ale educației integrale, cuprinde un ansamblu de activități pedagogice care urmăresc formarea și dezvoltarea capacităților gândirii, în marea varietate a manifestărilor ei posibile.

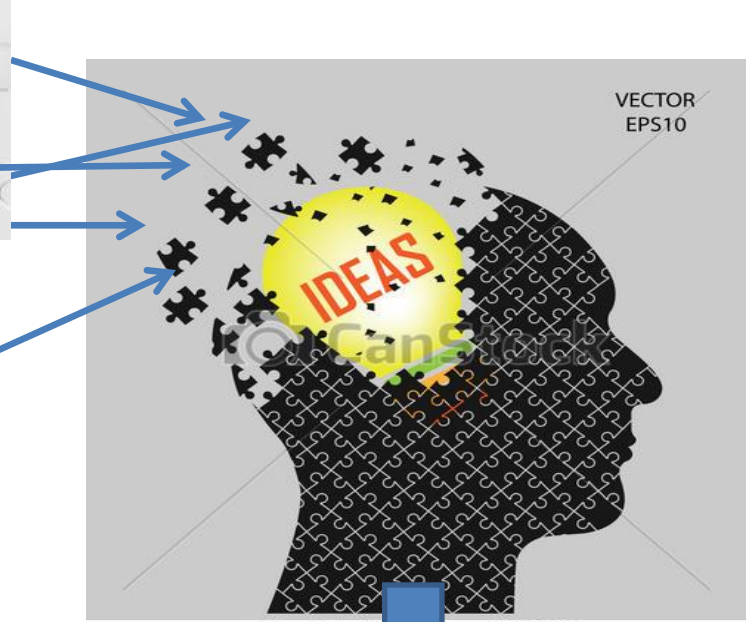
Însușirea unor cunoștințe și a unor valori nu este suficientă pentru a asigura pregătirea studenților. Este necesară educarea intelectuală, adică formarea unor capacități și atitudini, a unei gândiri caracterizate prin receptivitate, flexibilitate, creativitate. Pentru că nu ne interesează reflectarea pasivă și mecanică a cunoștințelor.

Obiective:

- Dobândirea de cunoștințe medicale din diverse domenii ale cunoașterii - *obiectiv cognitiv*;
- Dezvoltarea abilităților (deprinderilor) intelectuale - *obiectiv acțional*;
- Dezvoltarea capacităților de cunoaștere: atenția, memoria, imaginația, spiritul de creativitate etc. Dezvoltarea, de ex., a operațiilor gândirii: analiza-sinteza, definire, clasificare etc. - *obiectiv cognitiv-formativ*;
- Formarea și dezvoltarea convingerilor și sentimentelor intelectuale (de ex., curiozitatea epistemică, respectul pentru adevăr) - *obiectiv afectiv-cognitiv*;
- Formarea capacităților de autoinstruire și autoeducație.

social roles & norms

VECTOR
EPS10

experience

classical & operant
conditioning

observing people
in environment

© Can Stock P csp17584878

Zhily

Opinii și Comportament

An iceberg floating in the ocean. The tip of the iceberg is above the water surface, and the much larger part is submerged below. The sky is blue with light clouds, and the water is a deep blue.

Atitudini

Convingeri

- *Educația morală* este demersul formativ care urmărește modelarea personalității morale prin cunoașterea și interiorizarea valorilor și normelor morale și transpunerea lor în conduita morală dorită de universitate.
- Morala/Etica reflectă relațiile (raporturile) ce se stabilesc între studenți și cadrul didactic din universitate.

Obiectivele educației morale

a). *Formarea conștiinței morale* - aceasta include două componente: cognitivă și afectiv-volitivă. Deci, presupune:

- 1. *Dobândirea de cunoștințe morale* (concepte/valori, principii, reguli morale)
- 2. *Formarea de convingeri și sentimente morale, a trăsăturilor de voință*, prin interiorizare cunoștințelor în structura psihică a studentului și adeziunea afectivă față de conținutul acestora.

- ***b). Formarea conduitei morale*** ,adică a deprinderilor și obișnuințelor morale are loc în urma transpunerii conștiente și continue a convingerilor morale în fapte, astfel cu timpul dezvoltându-se trăsăturile pozitive de caracter.

Modele și procedee de educație morală:

1. Explicația morală prin dezvăluirea conținuturilor
2. Dialogul(dezbaterile) pe teme morale
3. Povestirea morală sub formă atractivă a unor situații
4. Exemplul, pot fi modele reale sau imaginare
5. Exercițiul moral prin exersarea conduitei morale
6. Aprobarea și Dezaprobarea ca evaluare

Educația estetică urmărește în esență depistarea intereselor, inclinațiilor și aptitudinilor artistice, pe de o parte, și, pe de alta, asigurarea condițiilor și mijloacelor necesare pentru dezvoltarea lor.

Putem delimita în cadrul acestei pregătiri două niveluri:

- I. Nivelul informativ, accentul punându-se pe instruirea estetică.
- II. Nivelul formativ, accentul punându-se pe dezvoltarea, promovarea și crearea capacităților estetice.

- Spre deosebire de efectele celorlalte interese(intelectuale,morale etc), care vizează unele foloase sau avantaje, efectele interesului estetic se referă tocmai la subiectivitate,avînd la bază satisfacerea unor plăceri, aspirații, curiozități și desfătări subiective, trebuințe spirituale.

Componentele atitudinii estetice:

1. Gustul estetic.
2. Judecata estetică.
3. Idealul estetic.
4. Sentimentele și convingerile estetice.

Educația religioasă

- În condițiile respectării drepturilor fiecărui cetățean la o credință, la o religie, Universitatea trebuie să i-a în considerație și o astfel de educație, garantând libertatea conștiinței, gândirii și credințelor religioase.

- *Educația tehnologică* îl pregătește pe individ pentru contactul cu realitatea nemijlocită, cu viața concretă așa cum se desfășoară ea cotidian, precum și cu specificul și dificultățile muncii.
- Presupune achiziții comportamentale de tip activ, care să le permită tinerilor să aplice rapid și cu maximă eficiență practică cunoștințele dobândite pe parcursul studiilor, să caute și să găsească soluții la problemele de orice natură care îi solicită în confruntările lor zilnice.
- Finalitatea sa majoră este fundamentarea treptată a contribuției la elaborarea deciziei privind alegerea specialității.

Triada: *Ce vreau, Ce pot, Ce este necesar ?* stă la baza orientării carierei

Strategiile cele mai folosite în educația tehnologică:

1. Strategii de cunoaștere psihopedagogică a studenților, cu accent pe descoperirea aspectelor aptitudinale;
2. Strategii de informare a studenților;
3. Strategii de stimulare a procesului de adaptare/integrare universitară a studentului.

- *Educația fizică* subliniază rolul său formativ și de asigurare a sintezei într-o dezvoltare armonioasă, echilibrată a personalității umane, atât pe componenta motrică dar, mai ales, pe cea psihologică, de la cognitiv la afectiv, motivațional și caracterial.

Finalitățile educației fizice sunt următoarele:

- Întărirea sănătății studentului, creșterea capacității sale de efort;
- Asigurarea dezvoltării sale psihofizice armonioase prin satisfacerea nevoii firești de mișcare;

❖ **Noile Educații** reprezintă noi conținuturi specifice, abordate ca răspunsuri concrete la fiecare problemă identificată.

❖ După anii 1980, UNESCO, prin intermediul programelor și recomandărilor sale, promovează conceptul de *problematica lumii contemporane*.

➤ Educația ecologică;

➤ Educația pentru sănătate;

➤ Educația pentru viața de familie;

➤ Educația pentru timpul liber;

➤ Educația pentru comunicare și mass-media etc.